

HAPPY NEW YEAR

สวัสดีปีใหม่ 2565

ใต้เกษตร

สวพ.8

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8 สงขลา
กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ในวาระดิถี ส่งท้ายปี 2564
และขึ้นปีใหม่ 2565

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8 สงขลา
ขอส่งความสุข และอัญวยพร
ให้ทุกท่านประสบความสำเร็จ
เจริญ รุ่งเรือง ในการดำเนินงานทั้งปวง
มีสุขภาพดี ปราศจากโรคร้าย
และช่วยกันทะนุบำรุง สถาบันชาติ ศาสนา
พระมหากษัตริย์ สถาบันสังคม องค์การ
สถาบันครอบครัว
ตลอดจนการทำความดีเพื่อตอบแทนแผ่นดิน

จากผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่
สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 8 สงขลา
กรมวิชาการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ใต้เกษตรฉบับพิเศษ ฉบับที่ 16
ประจำเดือน ธันวาคม 2564

“พันธุ์กล้วยพื้นเมืองตามพระราชดำริ”

โดย ศวพ.นราธิวาส

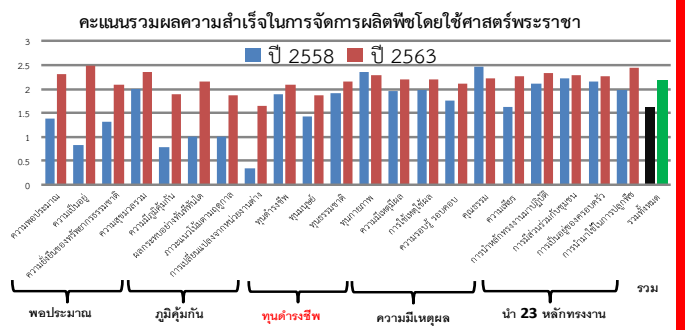
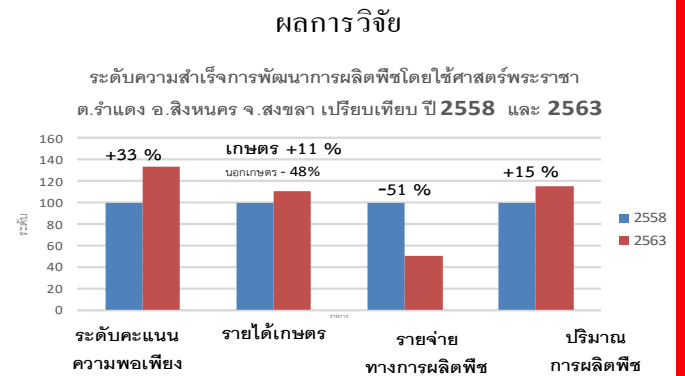
สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงติดตามผลการดำเนินงานโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหินจอกหมู่ที่ 6 ตำบลลิพัง อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2560 มีพระราชดำริโดยสรุป ให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ รวบรวมพันธุ์กล้วยหายาก ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส ได้ดำเนินการศึกษารวบรวมพันธุ์กล้วยพื้นเมือง ตามที่ได้มีพระราชดำริให้รวบรวม โดยพันธุ์กล้วยที่ปรากฏอยู่ในสถาบันวัฒนธรรมศึกษา กัลยาณิวัฒนามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และเอกสารดังกล่าวเป็นหนังสือราชการจากจังหวัดยะลา เมื่อวันที่ 13 กันยายน พุทธศักราช 2468 ซึ่งในหนังสือแนบท้ายการถวายหน่อพันธุ์กล้วย ตามบัญชีในหนังสือ มีทั้งหมด 12 พันธุ์ คือ 1) พันธุ์ปีแซ กปา 2) พันธุ์ปีแซ ชูชู 3) พันธุ์ปีแซ ยะลอ 4) พันธุ์ปีแซ กูกู กูดอ 5) พันธุ์ปีแซ ลือเมาะ มานิ 6) พันธุ์ปีแซ กาลอ 7) พันธุ์ปีแซ อาปอ 8) พันธุ์ปีแซ ยะริบอยอ 9) พันธุ์ปีแซ ตาปง 10) พันธุ์ปีแซ สะราโต๊ะ 11) พันธุ์ปีแซสะรือเน๊ะ 12) พันธุ์ปีแซ อาเนาะ อาแย

ได้ดำเนินการสำรวจ จัดหา และรวบรวมพันธุ์กล้วยโดยครั้งแรกรวบรวมได้จำนวน 7 พันธุ์ จัดหาเพิ่มเติมได้อีก 3 พันธุ์ และยังไม่พบอยู่ระหว่างการค้นหาอีกจำนวน 2 พันธุ์ พร้อมกับกล้วยพื้นเมืองชื่ออื่นๆ อีกจำนวน 27 พันธุ์ รวม 39 พันธุ์ โดยรวบรวมได้จากพื้นที่จังหวัดนราธิวาส สงขลา และตรัง เริ่มดำเนินการเตรียมแปลงปลูกกล้วยพันธุ์พื้นเมืองในพื้นที่ 2.2 ไร่ บริเวณแปลงเกษตรของงานวิชาการเกษตรภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดำเนินการปลูกเมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2560 งานด้านการขยายผล 1. ขยายผลร่วมมือกับสถานีทดลอง ปลูกพันธุ์ไม้พิกุลทอง นำพันธุ์กล้วยไปปลูก ในแปลงเรียนรู้สถานีแปลงที่ 3 เกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์ ฟาร์มโคกปาซาปือซา จำนวน 36 พันธุ์ 2. ขยายผลจัดทำแปลงเรียนรู้ให้แก่โรงเรียนบ้านโคกศิลา จำนวน 15 พันธุ์ 3. ขยายผลนำไปปลูกเพื่อสำรองพันธุ์ ในศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนราธิวาส เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ความหลากหลาย ของกล้วยพื้นเมืองภาคใต้ และเป็นแปลงอนุรักษ์พันธุ์กล้วยพื้นเมืองภาคใต้

ร่ำแดงโมเดล: เกษตรตามศาสตร์พระราชာ เพื่อพัฒนาการผลิตพืชที่พอเพียงและยั่งยืนของชุมชนเกษตร

การวิจัยและพัฒนาการจัดการผลิตพืชของชุมชนทั้งระบบโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงดำเนินการในพื้นที่ ต.ร่ำแดง อ.สิงหนคร จ.สงขลา พบว่า (1) การผลิตพืชในพื้นที่นาแนะนำให้ปรับสภาพนาเป็นร่องสวน และจัดระบบการปลูกพืชแบบ ถั่วเขียว/ข้าวโพดหวาน/พืชทอง-ปอเทือง-ข้าว (2) การผลิตพืชผสมผสาน 9 กลุ่มพืชเพื่อความพอเพียง พบว่าพืชรายได้พัฒนาโดยสร้างอัตลักษณ์สินค้าและแปรรูป พืชอาหารโดยการปลูกพืชในภาชนะต่างๆ พืชสมุนไพรจะต้องพัฒนาให้เกิดรายได้ พืชสมุนไพรเพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืชต้องใช้ร่วมกับการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน พืชอาหารสัตว์มีการจัดการปุ๋ยที่เหมาะสม พืชอนุรักษ์ดินและน้ำปลูกแฝกเพื่อลดการพังทลายของดิน ปอเทืองเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว พืชอนุรักษ์พันธุกรรมท้องถิ่น กระแจะร้อนในธรรมชาติสามารถนำมาปลูกในกระถางได้ดี พืชใช้สอยพืชพลังงานและเชื้อเพลิงที่เหมาะสม คือ ตะเคียน มะฮอกกานี แคนา และสน 3) การผลิตพืชของฟาร์มต้นแบบ เช่น การปลูกดาวเรือง เกษตรผสมผสานมีฝรั่งเป็นพืชหลัก แพะผสมผสานกับมะพร้าว เกษตรทฤษฎีใหม่ ผลการวิจัยสรุปเป็นรูปแบบ (model) กระบวนการพัฒนา คือ “ร่ำแดงโมเดล เกษตรตามศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาการผลิตพืชที่พอเพียงและยั่งยืนของชุมชนเกษตร” ประกอบด้วย 4 เสาหลักของการพัฒนา คือ (1)พัฒนาชุมชนเข้มแข็ง (2)พัฒนา 9 พืชผสมผสานพอเพียง (3) พัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า และ (4) เชื่อมโยงการผลิตพืชกับการท่องเที่ยวชุมชน ตลาดและภาคส่วนต่างๆ

เกษตรตามศาสตร์พระราชา

ร่ำแดงโมเดล

เพื่อการพัฒนาการผลิตพืชของชุมชนเกษตรที่พอเพียงและยั่งยืน

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 กรมวิชาการเกษตร

นำ 23 หลักทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการจัดการผลิตพืชให้เพียงพอ

เสาหลักที่ 1
พัฒนาชุมชนเข้มแข็ง

จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร
พัฒนาวิสาหกิจชุมชน
พัฒนาฟาร์มต้นแบบ
พัฒนาผู้นำเกษตรกร
จัดเวทีวิจัยสัญจร

เสาหลักที่ 2
พัฒนา 9 พืชผสมผสานพอเพียง

กลุ่มพืชรายได้ พืชอาหาร
พืชอาหารสัตว์
พืชสมุนไพร
พืชสมุนไพรป้องกันกำจัดศัตรูพืช
พืชอนุรักษ์ดินและน้ำ
พืชอนุรักษ์พันธุกรรมท้องถิ่น
พืชใช้สอย พืชพลังงาน/เชื้อเพลิง
และระบบเกษตรผสมผสาน

เสาหลักที่ 3
พัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้า

ผลิตสินค้าคุณภาพดี
รับรองมาตรฐานสินค้า
พัฒนาการแปรรูป
พัฒนาบรรจุภัณฑ์
สร้างตราสินค้า
สร้างอัตลักษณ์สินค้า

เสาหลักที่ 4
เชื่อมโยงการผลิตพืชกับการท่องเที่ยวชุมชนและเครือข่ายการพัฒนา

จัดการท่องเที่ยวชุมชน
จัดการตลาดสินค้า
เชื่อมโยงงานวิชาการและส่งเสริม
เชื่อมโยงท้องถิ่น
การประชาสัมพันธ์ และอื่นๆ

ขอนแก่น 6" ถั่วลิสงที่เหมาะสมกับพื้นที่จังหวัด สงขลา

โดย ศวพ.สงขลา

ถั่วลิสง (*Arachis hypogaea* L.) เป็นพืชไร่เศรษฐกิจที่เกี่ยวกับความมั่นคงทางอาหารและเกษตรกรรมในจังหวัดสงขลานิยมปลูกเป็นพืชเสริมรายได้ การปรับปรุงพันธุ์ถั่วลิสงให้เหมาะกับพื้นที่จึงเป็นสิ่งสำคัญ จึงได้คัดเลือกพันธุ์ถั่วลิสงเพื่อบริเวณฝักสดแบบต้มในท้องถิ่นและไร่เกษตรกร ในท้องถิ่นทดลองช่วงฤดูแล้ง (มีนาคม-มิถุนายน 2563) ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสงขลา มีพันธุ์รับรองของกรมวิชาการเกษตร 4 พันธุ์ คือ ขอนแก่น 5, ขอนแก่น 6, ขอนแก่น 84-7 และขอนแก่น 84-8

เปรียบเทียบกับพันธุ์ที่เกษตรกรนิยมปลูก 2 พันธุ์ คือ พันธุ์ไทนาน 9 และสุโขทัย 38 นำพันธุ์ที่ผ่านการคัดเลือกไปปลูกทดสอบในไร่เกษตรกรช่วงฤดูฝน (กรกฎาคม-ตุลาคม 2563) ณ ต.นาหมอศรี อ.นาทวี ผลการทดลองพบว่า พันธุ์ขอนแก่น 6 ให้ผลผลิตฝักสดสูงสุดทั้งฤดูแล้งและฤดูฝน 625.5 และ 474.0 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ มากกว่าพันธุ์ไทนาน 9 (41.3% และ 26.5%) และสุโขทัย 38 (34.6% และ 50.0%) พันธุ์ขอนแก่น 6 มีฝักใหญ่ เมล็ดโต ผลผลิตสูง ต้านทานโรคยอดไหม้ ทนทานโรคราสนิมและใบจุดสีดำ ปลูกได้ทั้งฤดูแล้งและฤดูฝน เมล็ดมีการพอกตัว 4-6 สัปดาห์ จึงไม่มีปัญหาการงอกใต้ดินระหว่างเก็บเกี่ยว เกษตรกรยอมรับ และเป็นที่ต้องการของตลาด ดังนั้น ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 6 เป็นอีกหนึ่งพันธุ์ทางเลือกให้เกษตรกรนำปลูกในจังหวัดสงขลา

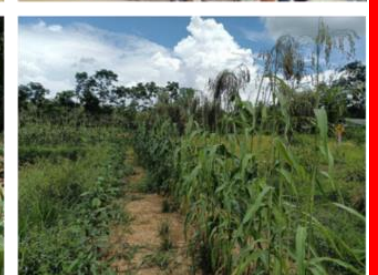

DOA Smart Community ชุมชนนวัตกรรม วิชาการเกษตรพืชผสมผสานจังหวัดพัทลุง

โดย ศวพ.พัทลุง

การนำเทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตรเข้าไปขับเคลื่อนระบบการผลิตพืชของเกษตรกรให้ครอบคลุมตลอดห่วงโซ่นั้น ทำให้เกิดผลลัพธ์ด้านต่างๆ ที่ชัดเจน คือ ต้นทุนการผลิตพืชของเกษตรกรลดลง ร้อยละ 23 ผลผลิตพืชมีปริมาณเพิ่มขึ้น ร้อยละ 23 คุณภาพผลผลิตเพิ่มขึ้น รายได้ของเกษตรกรเพิ่มขึ้นประมาณ ร้อยละ 15 ผลผลิตพืชได้รับการรับรองตามมาตรฐาน GAP ร้อยละ 7 เกษตรกรมีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างความเข้มแข็งทางด้านวิชาการภายในชุมชน จำนวน 2 กลุ่ม และได้ชุมชนนวัตกรรมวิชาการเกษตรต้นแบบหลัก 1 ชุมชน

ส่งผลกระทบต่อในเชิงบวกต่อเนื่องถึงด้านเศรษฐกิจของชุมชน คือ ทำให้เกษตรกรในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากการนำผลงานวิจัยกรมวิชาการเกษตรไปใช้ในการพัฒนาการผลิตพืช เพราะนอกจากทำให้ต้นทุนการผลิตพืชลดลง ปริมาณผลผลิตพืชเพิ่มขึ้นแล้วนั้น การนำเทคโนโลยีใหม่เข้าไปถ่ายทอดให้กับเกษตรกรเป็นการช่วยเพิ่มทางเลือกด้านการผลิตพืช เป็นการส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถผลิตพืชที่ดีและเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค ทำให้สามารถจำหน่ายสินค้าได้เพิ่มขึ้น ส่งผลต่อเนื่องมาจากรายได้ที่เพิ่มขึ้น ด้านสังคมพบว่า ชุมชนมีความเข้มแข็งจากการพัฒนาแบบมีส่วนร่วม มีการรวมกลุ่มเพื่อสร้างการพัฒนานาร่วมกันในชุมชน เช่น การรวมกลุ่มเพื่อสร้างตลาดจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรของชุมชน และการรวมกลุ่มเพื่อแปรรูปหรือสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิตทางการเกษตร และท้ายที่สุดด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า การนำเทคโนโลยีกรมวิชาการเกษตร เช่น พันธุ์พืช ช่วยให้มีหลากหลายด้านพันธุ์พืชในชุมชน เกษตรกรได้มีพันธุ์พืชที่มีคุณภาพดีเพื่อใช้ในการทำการเกษตร มีทางเลือกด้านพันธุ์พืชเพิ่มขึ้น

การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนแปลง ใหญ่ตำบลกาหลง อำเภอกีรีสาร จังหวัด นราธิวาส ศูนย์รับรองมาตรฐาน GAP

โดย ศวพ. รือเสาะ

อบรม ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยี หลักสูตร
การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุเรียนคุณภาพ ให้แก่
กลุ่มเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่ทุเรียน ตำบลกาหลง
อำเภอกีรีสาร จังหวัดนราธิวาส เป้าหมายจำนวน 20
ราย เกษตรกรที่เข้าร่วมกิจกรรมอบรมถ่ายทอดความรู้
ได้รับความรู้ในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
ทุเรียน ได้แก่ การจัดการสวนทุเรียน การตัดแต่งกิ่ง ตัด
แต่งช่อดอก การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และการใช้
ปุ๋ยอย่างถูกต้องและเหมาะสม วิทยากรได้ถ่ายทอด
ความรู้และเปิดโอกาสให้เกษตรกรได้ซักถาม ปัญหา
และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่างๆ

และดำเนินการตรวจรับรองมาตรฐานแหล่ง
ผลิตพืช GAP ให้กับเกษตรกรกลุ่มสมาชิกแปลงใหญ่
ทุเรียน ตำบลกาหลง ทั้งสิ้น 19 แปลง พื้นที่ 31.625 ไร่
เพื่อยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและส่งผลให้
ผู้บริโภคได้บริโภคผลไม้ที่มีความปลอดภัยได้มาตรฐาน

การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตกาแฟและ ผลิตภัณฑ์กาแฟโรบัสตาที่เหมาะสมในภาคใต้ตอนล่าง

โดย ศวพ.สตุล

การทดสอบการผลิตกาแฟและผลิตภัณฑ์กาแฟโรบัสตาที่เหมาะสม มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตกาแฟโรบัสตาให้มีประสิทธิภาพและช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับเกษตรกรผู้ปลูกกาแฟในพื้นที่จังหวัดสตูล ดำเนินการ ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล

โดยได้เก็บเกี่ยวผลกาแฟที่มีความสุกแก่เหมาะสมเป็นผลกาแฟที่มีสีแดงหรือสีเหลือง หรือสีส้มแดง (ขึ้นอยู่กับพันธุ์) ไม่น้อยกว่า 90 เปอร์เซ็นต์ ของพื้นที่ผิวทั้งผล ไม่ควรเก็บผลอ่อนที่มี สีเขียวทั้งผล ผลร่วงหรือผลกาแฟที่สุกเกินไป ดำเนินการคัดเลือกผลกาแฟสดหลงในภาชนะที่บรรจุน้ำสะอาด คัดผลกาแฟที่ลอยน้ำทิ้ง และคัดเลือกผลกาแฟที่มีความสุกแก่ไม่เหมาะสม หรือผลกาแฟสดที่มีร่องรอยการเข้าทำลายของมอดเจาะผลกาแฟออกด้วยตาเปล่า โดยดำเนินการ 3 กรรมวิธี ดังนี้ กรรมวิธีที่ 1 วิธีเปียก นำผลกาแฟสดที่ผ่านการคัดเลือกมาแยกเปลือก ใช้น้ำเป็นตัวช่วยในการล้างภายใน 24 ชั่วโมง กรรมวิธีที่ 2 วิธีแห้ง นำกาแฟที่ผ่านการคัดเลือกไปตากแห้ง และกรรมวิธีที่ 3 วิธีการหมักและลวกน้ำร้อน ทำการหมัก 24 ชั่วโมงแล้ว นำมาลวกน้ำร้อนและทำการแยกเปลือก ใช้น้ำเป็นตัวช่วยในการล้างเมือก

ผลการทดลอง พบว่าสัดส่วนของผลสดต่อเมล็ดกาแฟเฉลี่ย 19.48 เปอร์เซ็นต์ขนาดของเมล็ดกาแฟสดอยู่ระหว่าง 6.3 ถึง 7.1 มิลลิเมตร การแยกเปลือกกาแฟผลสดโดยกรรมวิธีที่ 1 วิธีเปียกและกรรมวิธีที่ 3 วิธีการหมักและลวกน้ำร้อน ทำให้สามารถลดระยะเวลาการตากกาแฟได้เฉลี่ย 57.14 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเปรียบเทียบกับกรรมวิธีที่ 2 วิธีการตากแห้ง และสามารถลดพื้นที่ในการตากกาแฟได้ สำหรับการทดสอบรสชาติกาแฟสดที่ผ่านการคั่วและบดพบว่า กาแฟสดแต่ละกรรมวิธีมีคะแนนรสชาติไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซ็นต์

ทดลองขยายการผลิตแปรงใหญ่เทคโนโลยีการใส่ปุ๋ย ตามค่าวิเคราะห์ใบสำหรับปาล์มหมั้นในพื้นที่จังหวัด ตรัง

โดย ศวพ.ตรัง

ทดลองขยายการผลิตแปรงใหญ่และการพัฒนา
แพลตฟอร์มนวัตกรรมการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ใน
การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชที่เหมาะสมกับภูมิสังคม
โดยดำเนินโครงการที่ชุมชนโพรงจระเข้โมเดล ซึ่งได้เข้าไป
แนะนำเทคโนโลยีการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ใบและการ
จัดการสวนอย่างถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งผลจากการเข้าไป
ดำเนินโครงการ “โพรงจระเข้โมเดล ปาล์มน้ำมันยั่งยืน”
จำนวน 24 แปลง แปลงละ 2-5 ไร่ รวมพื้นที่ 100 ไร่ พบว่า
ผลผลิตปาล์มน้ำมันมีผลผลิตเฉลี่ย 2,386 กิโลกรัมต่อไร่
ราคาผลผลิตเฉลี่ย 6.06 บาท/กิโลกรัม ต้นทุนในการผลิต
เฉลี่ย 1.83 บาทต่อกิโลกรัม ทำให้เกษตรกรมีรายได้สุทธิ
เฉลี่ย 11,320 บาทต่อไร่ มีค่าอัตราส่วนรายได้ต่อการลงทุน
(BCR) เฉลี่ย 4.52 โดยผลผลิตของเกษตรกรในปี 2563 มี
ผลผลิตอยู่ในช่วง 350-2,500 กิโลกรัมต่อไร่ ส่วนในปี
2564 (มกราคม-กันยายน) มีผลผลิตในช่วง 518-7,616
กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งผลผลิตเพิ่มขึ้น 1.48-3.05 เท่า อีกทั้งในปี
2564 ราคาปาล์มน้ำมันมีราคาสูงขึ้นมา ส่งผลให้เกษตรกร
มีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งเกษตรกรควรมีการเก็บใบปาล์มน้ำมัน
มาวิเคราะห์ปริมาณธาตุอาหารทุกปี และนำผลวิเคราะห์ที่
ได้มาหาอัตราปริมาณปุ๋ยที่ใช้ เพื่อลดต้นทุนในการผลิต

การดำเนินงานโครงการดังกล่าว ได้รับผลกระทบ
จากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา
2019 ทำให้ไม่สามารถเดินทางเพื่อปฏิบัติงานตามที่
วางแผนไว้ ส่งผลให้การปฏิบัติงานเกิดความล่าช้า ซึ่งผู้วิจัย
ได้ประสานเกษตรตำบลโพรงจระเข้เป็นระยะในการติดตาม
ผลการดำเนินการและสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค
ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่เป้าหมาย เนื่องจากเป็น
พื้นที่ที่ควบคุมสูงสุด เกษตรกรและเจ้าหน้าที่มีความกังวลใจ
ในการเข้าไปติดตามผลการดำเนินงาน เกษตรกรไม่พร้อมที่
จะให้มีการรวมกลุ่มเป็นจำนวนมาก จึงส่งผลให้ได้จัดเวที
สัญจรเพียงแค่ 2 ครั้ง และจัดอบรม 1 ครั้ง

การนำวัสดุเศษเหลือจากการผลิตแป้งสาคูมาใช้ เป็นวัสดุเพาะเห็ด

โดย กลุ่มวิชาการ

การนำวัสดุเศษเหลือจากการผลิตแป้งสาคูมาใช้เป็นวัสดุเพาะเห็ด ในเห็ดแครงสามารถใช้ขี้เลื่อยและกากสาคู ในอัตราส่วน 50 : 50 ส่วนเห็ดนางรม เห็ดหูหนู และเห็ดขอนขาว ให้ผลผลิตสูงสุดในอาหารที่มีส่วนผสมของขี้เลื่อยและกากสาคู ในอัตราส่วน 70 : 30 ซึ่งเหมาะจะแนะนำต่อเกษตรกร อย่างไรก็ตามสูตรอาหารที่ให้ผลผลิตสูงเพียงอย่างเดียวไม่อาจทำให้การ

เพาะเห็ดประสบความสำเร็จได้ เนื่องจากในการเพาะเห็ดจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลายประการ ทั้งสายพันธุ์เห็ด อิทธิพลของสภาพแวดล้อม เช่น อุณหภูมิ ความชื้น แสง ปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ นอกจากนี้การจัดการโรงเรือนให้ถูกสุขลักษณะก็เป็นปัจจัยสำคัญในการผลิตเห็ดให้ได้ผลผลิตสูงและมีคุณภาพต่อไป

ผลผลิต รายได้ ต้นทุน และผลตอบแทนการเพาะเห็ดในอาหารสูตรต่างกัน

ชนิดเห็ด	ผลผลิต (กรัม/ถุง)	รายได้ (บาท/ถุง)	ต้นทุน (บาท/ถุง)	รายได้สุทธิ (บาท/ถุง)	BCR
เห็ดแครง (50 : 50)	80.85	16.17	6.28	8.89	2.57
เห็ดนางรม (70 : 30)	148.92	10.42	5.34	5.08	1.95
เห็ดหูหนู (70 : 30)	191.45	15.32	6.64	8.68	2.31
เห็ดขอนขาว (70 : 30)	114.50	11.45	6.30	5.15	1.82

50 : 50 และ 70 : 30 หมายถึงอัตราส่วนของขี้เลื่อย : กากสาคู
BCR = Benefit Cost Ratio หมายถึงอัตราผลตอบแทนต่อการลงทุน (รายได้ / ต้นทุนผันแปร)

การทดสอบเทคโนโลยีการจัดการธาตุอาหาร พืชสำหรับข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์สงขลา

84-1

โดย ศวพ. ยะกา

การผลิตข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์สงขลา 84-1 ในจังหวัดยะลา สภาพพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ของเกษตรกรในแปลงทดสอบและแปลงขยายผลมีลักษณะดินอยู่ในกลุ่มดินเนื้อละเอียด ปริมาณธาตุอาหารที่แนะนำ N-P₂O₅-K₂O อัตรา 20-5-5 กก./ไร่ ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 16-8-8 อัตรา 63 กก./ไร่ รองกันหลุม (ครั้งที่ 1) และใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 46-0-0 อัตรา 22 กก./ไร่ เมื่อข้าวโพดอายุ 30 วัน (ครั้งที่ 2) กรรมวิธีการใส่ปุ๋ยตามลักษณะเนื้อดินในการผลิตข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์สงขลา 84-1 ในจังหวัดยะลา ปี 2561-2564 ให้ผลผลิตเฉลี่ย 2,696 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งสูงกว่ากรรมวิธีการใส่ปุ๋ยของเกษตรกร 30 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.11 กรรมวิธีการใส่ปุ๋ยตามลักษณะเนื้อดินในการผลิตข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์สงขลา 84-1 ในจังหวัดยะลา ปี 2561-2564 มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 5,433 บาทต่อไร่ รายได้เฉลี่ย 53,906 บาทต่อไร่ รายได้สุทธิเฉลี่ย 48,462 บาทต่อไร่ และผลตอบแทนต่อต้นทุน (BCR) เฉลี่ย 9.13 ในขณะที่กรรมวิธีการใส่ปุ๋ยของเกษตรกร มีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย 5,692 บาทต่อไร่ รายได้เฉลี่ย 53,352 บาทต่อไร่ รายได้สุทธิเฉลี่ย 47,660 บาทต่อไร่ และผลตอบแทนต่อต้นทุน (BCR) เฉลี่ย 8.46

ทั้งนี้เกษตรกรควรมีการวิเคราะห์ดินก่อนปลูก เพื่อให้มีการเตรียมดินที่ดีพร้อมสำหรับการปลูก ฝักระวังการเข้าทำลายของโรคและแมลงอย่างสม่ำเสมอในการป้องกันกำจัดที่ได้ผลและทันเวลา รวมถึงการหาช่องทางการตลาดที่มีความหลากหลาย ซึ่งจะทำให้การผลิตข้าวโพดหวานของเกษตรกรประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ใส่ปุ๋ยตามลักษณะเนื้อดิน

ใส่ปุ๋ยตามวิธีเกษตรกร

เทคโนโลยีการผลิตมะพร้าวในจังหวัดปัตตานี

โดย ศวพ.ปัตตานี

ปัญหาที่สำคัญในการปลูกมะพร้าวคือ การเข้าทำลายของแมลงศัตรูพืชและการระบาดของแมลงดำหนามมะพร้าวเป็นแมลงต่างถิ่น เข้าทำลายใบอ่อนของมะพร้าว ทั้งระยะหนอนและตัวเต็มวัยชอนตัว ทะทะกินผิวใบในยอดอ่อนที่ยังไม่คลี่ ใบมะพร้าวแห้งเป็นสีน้ำตาล มองเห็นเป็นสีขาว เรียกว่า โรคหัวหงอก การระบาดของแมลงดำหนามส่งผลให้พื้นที่เก็บเกี่ยวและปริมาณผลผลิตต่อไร่ลดลง หากมีการระบาดรุนแรงติดต่อกันเป็นเวลานาน อาจทำให้ต้นมะพร้าวตายได้ การใช้ชีวภัณฑ์จึงเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถแก้ปัญหาการระบาดของแมลงดำหนาม คือ แตนเบียนอะซีโคเดสฮีสพินารัม(*Asecodes hispinarum*) และ แตนเบียนเตตระสติกัส บรอนทิสปี (*Tetrastichus brontispae*) สามารถทำลายหนอนวัย 4 และดักแด้แมลงดำหนามมะพร้าวโดยตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่ในตัวหนอนแมลงดำหนามและดักแด้

เมื่อได้รับการฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ และการจัดทำแปลงต้นแบบ พบว่าเกษตรกรสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเองและเรียนรู้การใช้ชีวภัณฑ์ในการควบคุมแมลงดำหนามมะพร้าว และสามารถถ่ายทอดไปสู่เกษตรกรรายอื่นๆ รวมทั้งได้นำเทคโนโลยีไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพผลผลิตให้มีปริมาณมากยิ่งขึ้น ลดต้นทุนการใช้สารเคมีและการสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่ช่วยให้ผลผลิตมีปริมาณมากขึ้น ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นประมาณ 10% ของรายได้จากผลผลิตต่อไร่ ทั้งนี้การดำเนินโครงการควรมีความต่อเนื่องเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรเพื่อการพัฒนาต่อไปในอนาคต

ฝึกอบรมให้ความรู้ หลักสูตร “การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลผลิตมะพร้าว” เกษตรกรเป้าหมาย 225 ราย แปลงขยายผลกิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากมะพร้าว ร่วมกับเกษตรกรที่ผ่านการฝึกอบรมในพื้นที่ จำนวน 16 ราย พื้นที่ 48 ไร่ สนับสนุนช่องทางการตลาด การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ จัดทำและร่วมออกแบบผลิตภัณฑ์ร่วมกับเกษตรกรจำนวน 2 กลุ่มได้แก่ กลุ่ม

มะพร้าวคว่ำบ้านนาประดู่ ที่ตั้ง ต.นาประดู่ อ.โคกโพธิ์ ผลิตภัณฑ์มะพร้าวคว่ำ และกลุ่มมะพร้าวสกัดร้อนบ้านพ้อมิ่ง ที่ตั้ง ต.พ้อมิ่ง อ.ปะนาเระ จ.ปัตตานี ผลิตภัณฑ์น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็นศึกษาและพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด

